

Bericht uit Saamaka

Columnist: Menno Marrenga

Gepubliceerd in De Ware Tijd 08/02/2006

Malaria

Om tien uur in de avond werd ik kappertandend van de koorts wakker, maar tegen de volgende morgen was de koorts bijna weg, en had ik geen fut meer. Malaria dus.

Nu is malaria levensbedreigend. Daarom nemen VIPS die tijdens een bezoekje aan het binnenland malaria oplopen geen risico's, en ze laten zich opnemen in een ziekenhuis en niet zelden komen ze dan ook nog in de Intensive Care terecht. Ik beschouw mezelf ook als VIP - ik heb tenminste een particuliere ziektekostenverzekering en bij ernstige ziekte wil ik gewoon de allerbeste behandeling die voor geld te koop is. Maar bij malaria ga ik gewoon naar het BOG of de Medische Zending. Bij BOG zit je urenlang te wachten op die lange houten bank tot je eindelijk het beduimelde volgnummertje mag

afgeven aan de verveeld kijkende zuster, maar dan ben je ook haar tigste patient voor die dag en zij heeft meer routine met malaria dan de duurste VIP-arts die gewend is aan maagzweren, doorgezopen levers en hartvervettingen. Ik probeerde de polikliniek van Sukunale via de korte-golfradio te bereiken, want ik wou weten hoe laat ik het best kon komen voor het bloedonderzoek: de malariaparasiet heeft een strak dagritme, en als men er naar zoekt op het moment dat die in de lever zit, dan vindt men niets. Maar de radio van Sukunale was kapot. Ik pakte dus maar mijn korjaaltje en peddelde er heen. Ver is het niet, maar als je malaria hebt is alles ver.

Wel, ik kwam aan, doodmoe, misselijk, en met hoofdpijn. Er waren al acht patiënten: een kind met een ontstoken oog, iets wat er uitzag als een brandwond, en wat niet direct herkenbare kwaaltjes. Er was een vrouw die, net als ik, op de grond lag en dus vast ook malaria had. En broeder Dennis moet dat allemaal maar aankunnen, en soms veel ergere dingen, waar een huisarts in Paramaribo een ziekenhuis zou inschakelen - en broeder Dennis en zijn collega's van MZ kunnen het nog aan ook.

Ik kreeg een nieuw medicijn: coartem. In 2002 was het DNA van de malaria-parasiet gesequenceerd, dus ik wist wel dat er nieuwe medicijnen zouden komen, maar zo snel had ik die niet verwacht - en dat ze direct al zo goed zouden zijn, zeker niet. Met een kuur voor slechts drie dagen peddelde ik naar huis terug. En toen begon het zwaarste deel van het genezingsproces: ziekenbezoek.

De eerste was geen echt ziekenbezoek, maar een klant met een kapotte motor. Ik vertelde hem dat de werkplaats wegens ziekte was gesloten. Deze klant bracht het nieuws naar Abenasitonu en Kaajapaati, en een kwartier later kwam het eerste echte ziekenbezoek. Andere patiënten van Sukunale brachten het nieuws naar Amakakonde, en na schooltijd kwamen twee meisjes met pannetjes eten, gestuurd door hun moeder. Zij gingen direct weer weg, maar de moeder kwam twee uur later zelf. En een tante. En de timmerman. En de dorpsoudste. Twee dagen lang doorlopend receptie, elf maal bezoek, elf maal een uurtje conversatie - hard werken voor iemand die zo ziek is.

En toen was het ineens over, veel sneller dan ik verwachtte. Ik was de kininekuur gewoon: een week lang met oorsuizingen suf voor me uit staren, soms naar hallucinaties als videoclip, en dan drie weken weer langzaam op krachten komen: weer beginnen te eten, terwijl het lichaam de ravage aangericht door de kinine opruimt en het beenmerg nieuw bloed aanmaakt. Hoe dit nieuwe wonder-geneesmiddel werkt weet ik niet, maar het lijkt wel of het er in slaagt de parasieten uit te roeien nog voordat die alle bloedcellen hebben kunnen ruineren.